

Podnebne spremembe in promet

dr. Renata Karba - renata@umanotera.org

Delavnica Trajnostna mobilnost v javni upravi, Ljubljana, 9. 9. 2020

Politični cilj EU: ničelna stopnja neto emisij toplogrednih plinov do 2050

izpusti toplogrednih plinov

zmožnost naravnih ponorov (rastlin),
da jih odstranijo iz ozračja

Sporočilo komisije Čist planet za vse – Evropska strateška dolgoročna vizija za uspešno, sodobno, konkurenčno in podnebno nevtralno gospodarstvo do 2050 (2018)

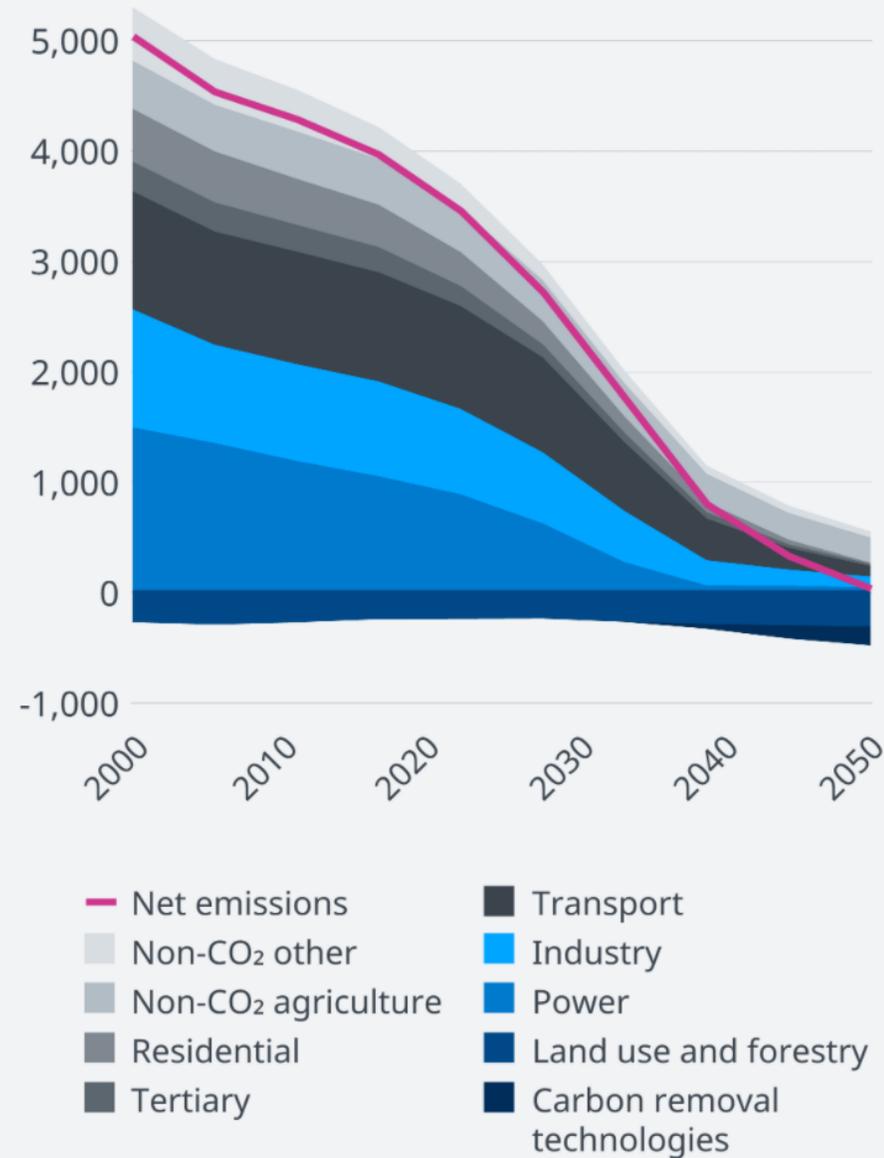
Evropa bo prvi podnebno nevtralni kontinent.

Evropa bo še naprej vodilna svetovna regija na področju boja proti podnebnim spremembam.

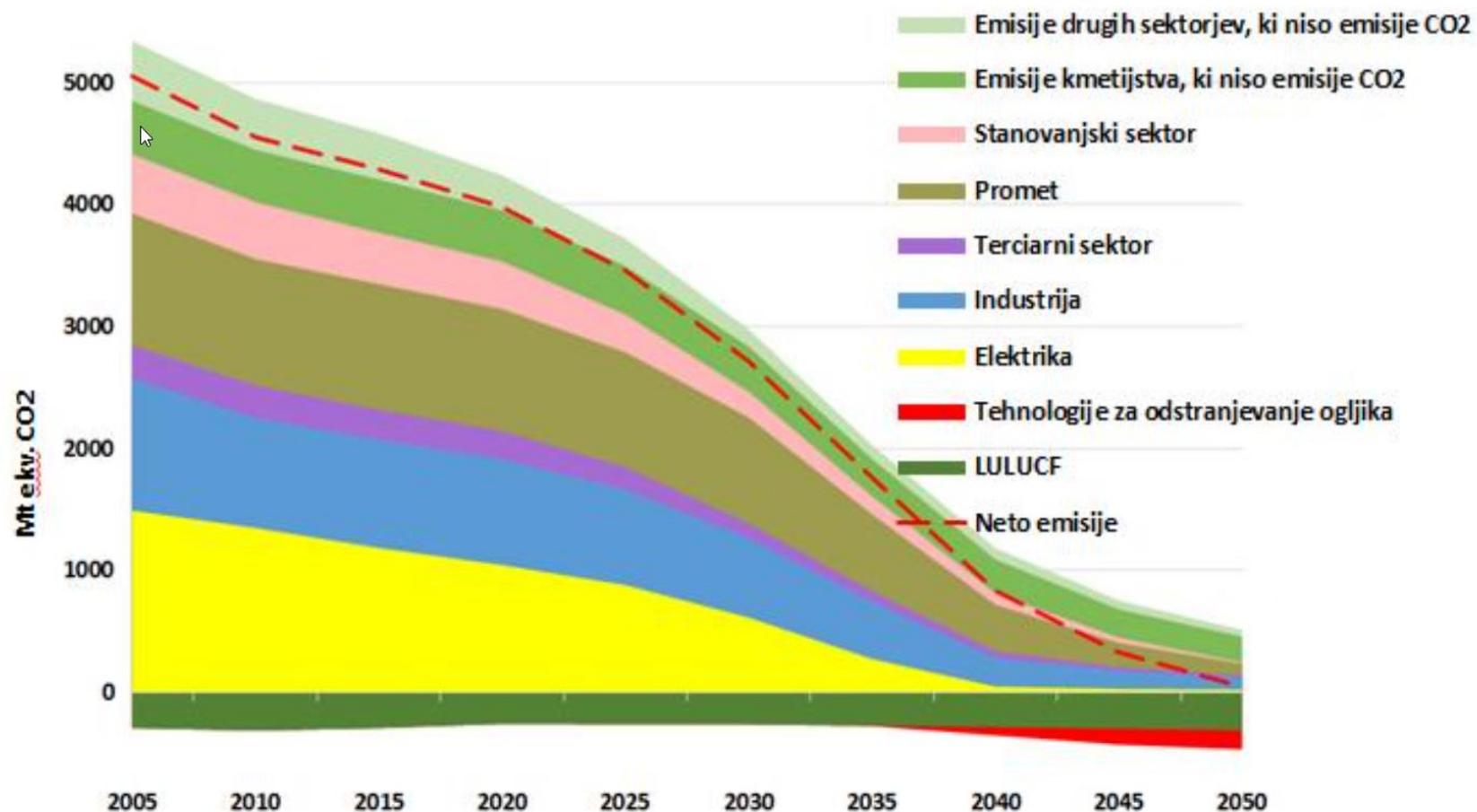
Cilj Pariškega sporazuma: „zadržati dvig globalne povprečne temperature precej pod 2 °C glede na predindustrijsko obdobje in si prizadevati za omejitev globalnega segrevanja na 1,5 °C“

Ohranitev varnega podnebja za ljudi, skupnosti in ekosisteme

EU emissions trajectory in a 1.5 °C scenario

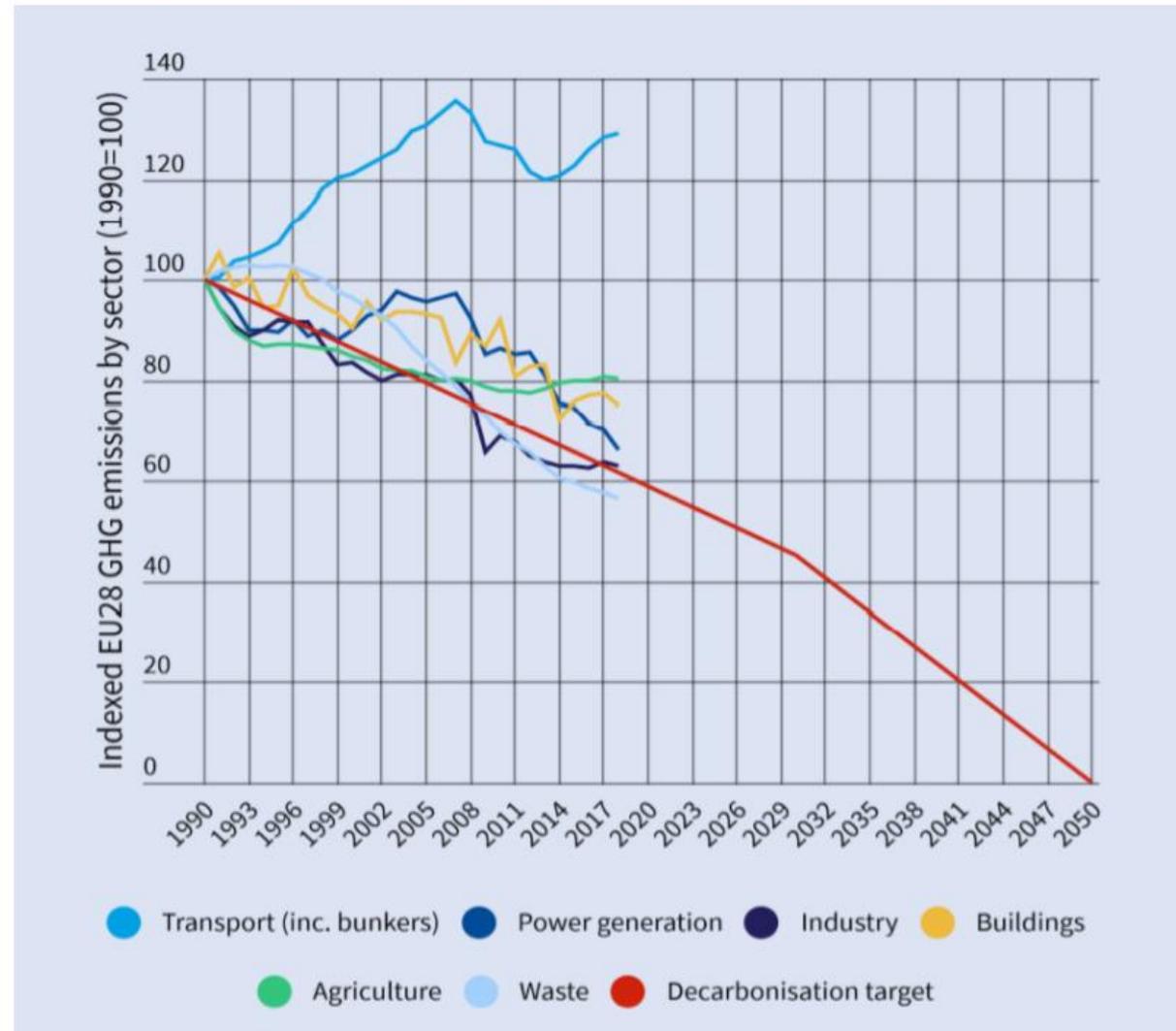

Kako velika je naloga?

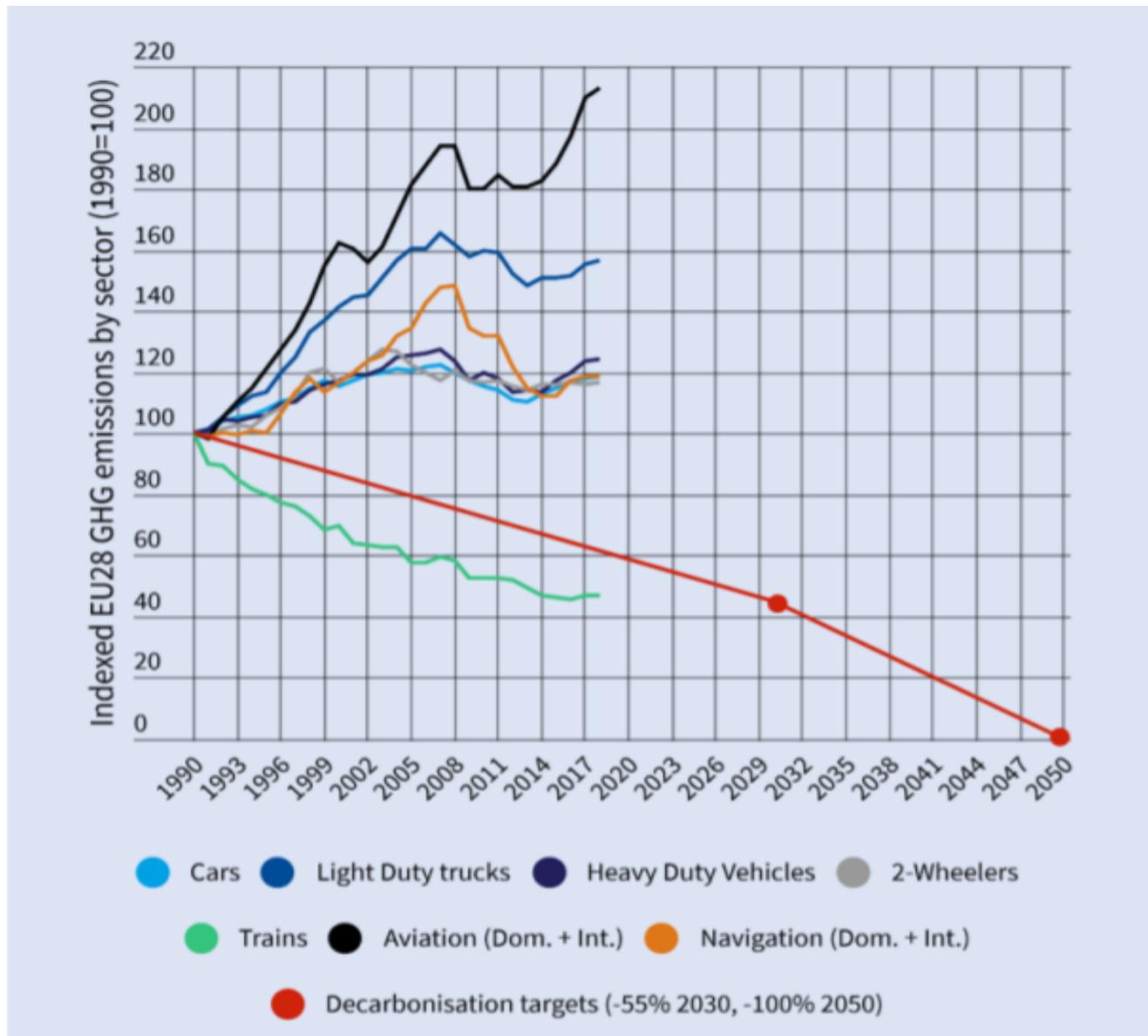
Vir slike: Sporočilo komisije Čist planet za vse – Evropska strateška dolgoročna vizija za uspešno, sodobno, konkurenčno in podnebno nevtralno gospodarstvo do 2050, 2018

Promet – največji izziv prehoda v podnebno nevtralno družbo

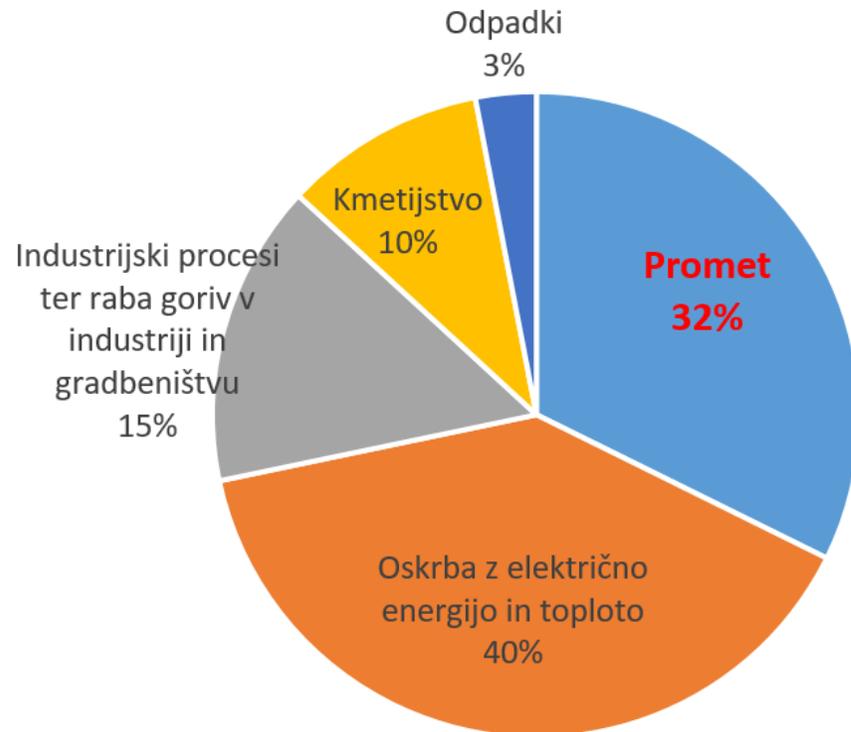
Vir slike: Transport & Environment

Promet - kaj poganja rast emisij?

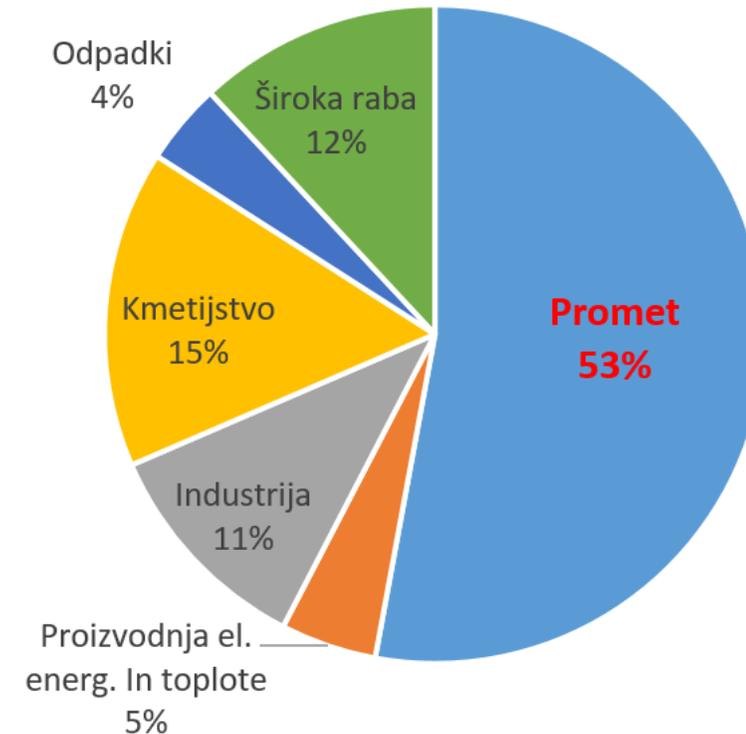
Emisije toplogrednih plinov po sektorjih v Sloveniji v letu 2018

Celotne emisije

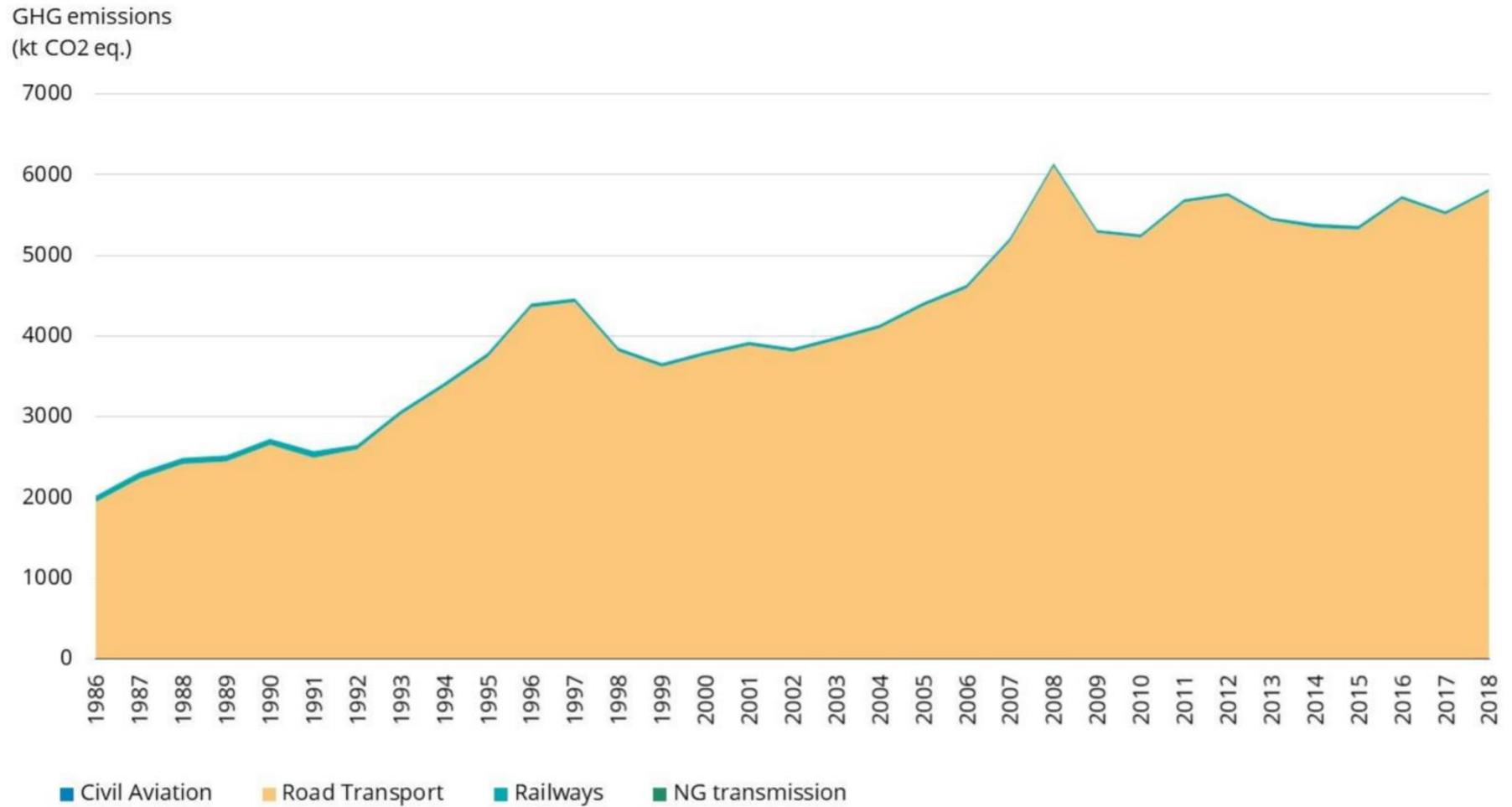
Vir: Slovenia's National Inventory Report 2020, ARSO

Emisije ne-ETS sektorjev

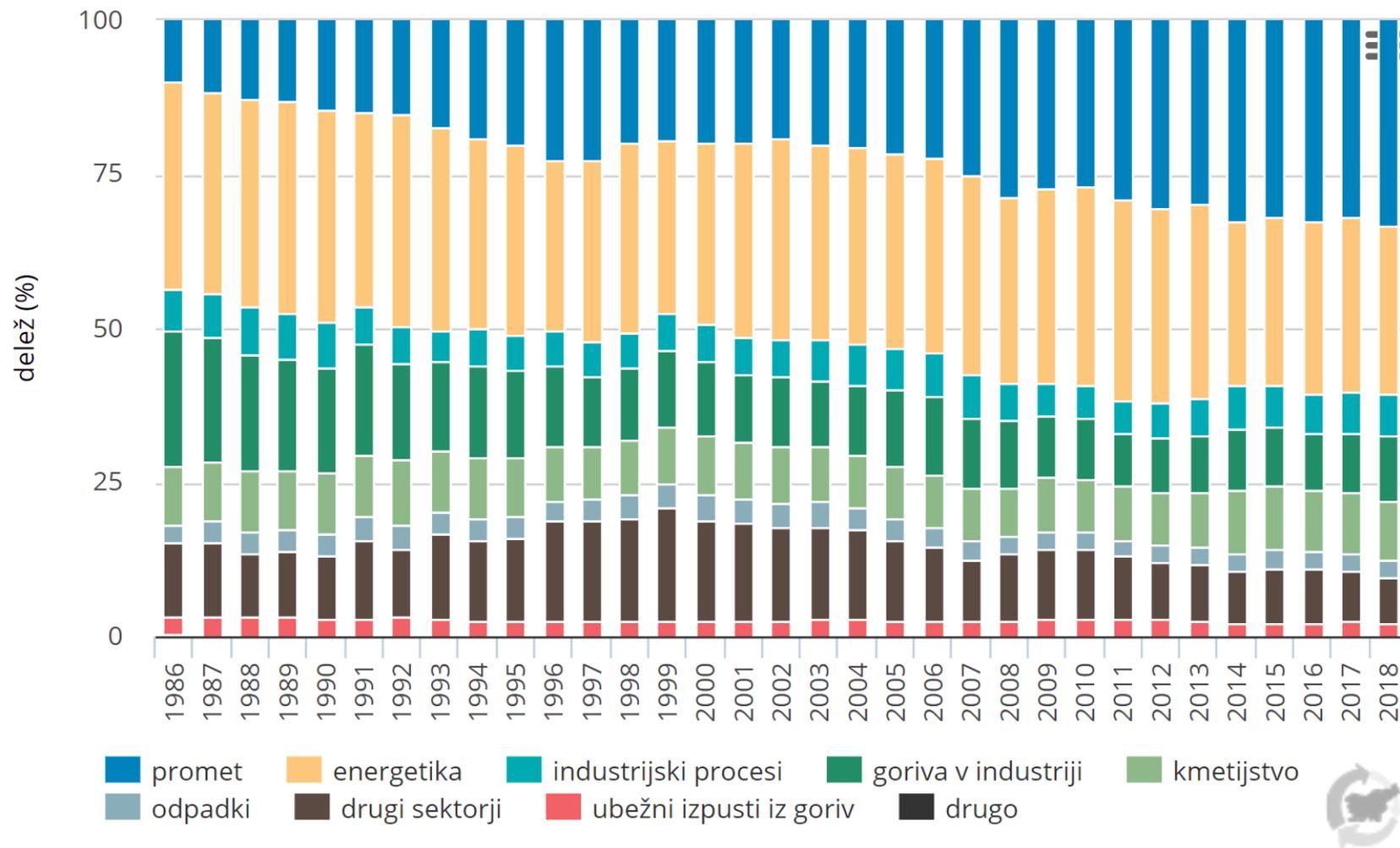
Vir: Podnebno ogledalo 2020, IJS CEU

Emisije iz prometa v Sloveniji 1986–2018

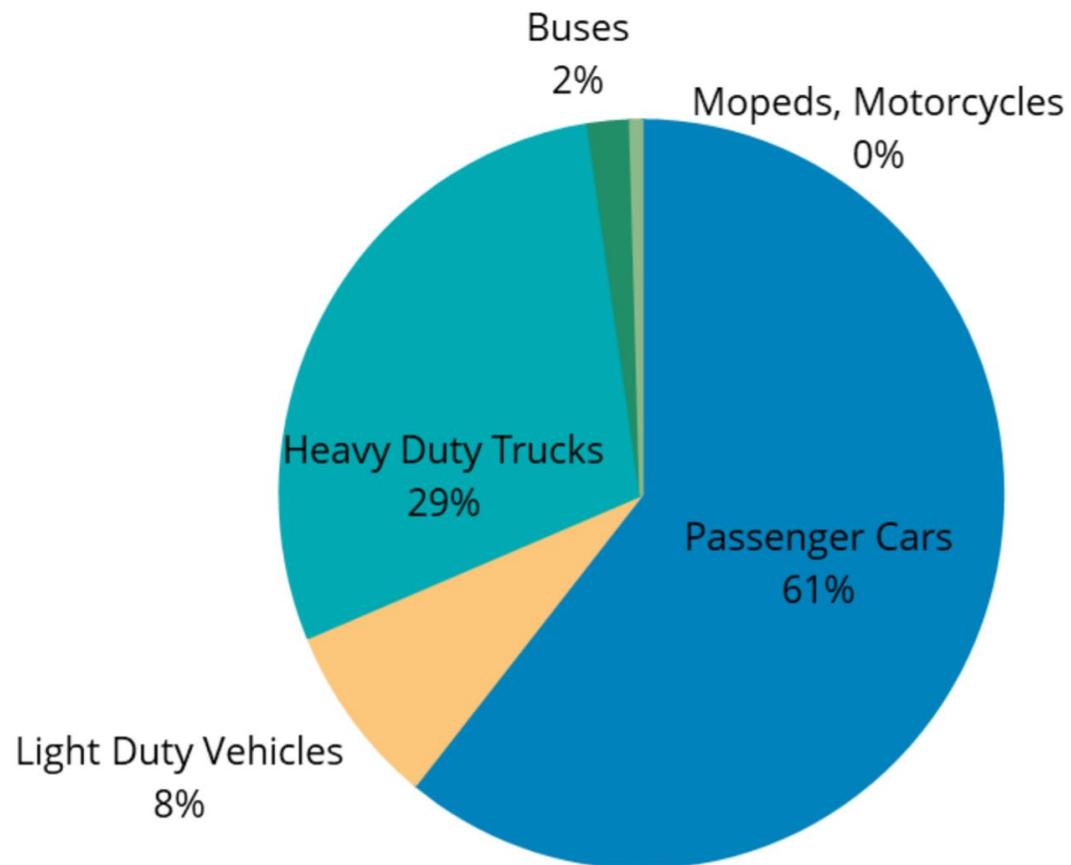
Vir slike: Slovenia's National Inventory Report 2020, ARSO

Deleži emisij toplogrednih plinov po sektorjih v Sloveniji 1986–2018

Vir slike: Evidence izpustov TGP, Agencija RS za okolje (2020)

Deleži emisij po vrsti prevoznih sredstev v cestnem prometu v letu 2018

Vir slike: Slovenia's National Inventory Report 2020, ARSO

Celoviti nacionalni energetska in podnebni načrt za obdobje 2020 – 2030 (in s pogledom do leta 2040) (NEPN)

KLJUČNI CILJI IN PRISPEVKI SLOVENIJE DO LETA 2030

Izboljšanje energetske in snovne učinkovitosti v vseh sektorjih (in torej **ZMANJŠANJE RABE ENERGIJE IN DRUGIH NARAVNIH VIROV**) je prvi in ključni ukrep za prehod v podnebno nevtralno družbo.

Dekarbonizacija: blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje

Do leta 2030 bolj zmanjšati **emisije TGP v sektorjih, ki niso vključeni v shemo trgovanja** kakor za Slovenijo določa Uredba o delitvi bremen, tj. **vsaj za 20 % glede na leto 2005 z doseganjem sektorskih ciljev:**

- promet: + 12 %,
- široka raba: – 76 %,
- kmetijstvo: – 1 %,
- ravnanje z odpadki: – 65 %,
- industrija*: – 43 %,
- energetika*: – 34 %.

* Samo del sektorja, ki ni vključen v sistem trgovanja z emisijami.

+ 12 % glede na leto 2005 = -10 % glede na leto 2017

Načrtovani sistemski ukrepi

- nadgradnja železniške infrastrukture
- razvoj integriranega javnega prometa
- aktivno spodbujanje izgradnje kolesarske infrastrukture in infrastrukture za pešce
- spodbujanje trajnostne izbire prevoza pri obračunu potnih stroškov
- zmanjševanje potrebe po uporabi osebnega vozila (delo od doma, sprememba parkirne politike idr.)
- izboljšanje povezanosti prostorskega in prometnega načrtovanja,
- ureditev mikro mobilnostnih vozlišč ob mestnih vpadnicah in avtocestah,
- sprememba trošarinske in cestninske politike s ciljem preusmerjanja tovarnega tranzitnega prometa na železnice,
- zagotovitev podpornega okolja za celostno elektrifikacijo Luke Koper
- vzpostavitev digitalne platforme, ki bo spodbujala vse možnosti javnega potniškega prevoza, oblike sopotništva ter oblikovanje in vzpostavitev novih poslovnih modelov trajnostne mobilnosti,
- do leta 2023 analizirati možnosti za prepoved prodaje novih in uvoza starih vozil, ki kot pogonsko gorivo uporabljajo tekoča fosilna goriva,
- vzpostavitev podpornega okolja za uvedbo alternativnih goriv,
- poenostavitev administrativnih postopkov pri elektrifikaciji prometa.

NEPN: v Sloveniji je promet sektor z največjim vplivom na dolgoročno obvladovanje rabe energije in s tem emisij toplogrednih plinov, ki lahko v primeru, če se ukrepi ne bodo izvajali, resno ogrozi izpolnjevanje zastavljenih ciljev do leta 2030.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

UMAN TERA

Renata Karba

renata@umanotera.org

www.umanotera.org

Predavanje je pripravljeno v okviru projekta LIFE IP CARE4CLIMATE (LIFE17 IPC/SI/000007), ki je integralni projekt, sofinanciran s sredstvi evropskega programa LIFE, sredstvi Sklada za podnebne spremembe in sredstvi partnerjev projekta.